

Nyt Archiv for Søværnet.

Udgivet Af H.B. Dahlerup, Commandeur-Capitain i Sø-Etaten. Første Bind, København, 1842.

”Skizzer fra et kort Besøg paa vore vestindiske Øer i Sommeren 1841 - tilligemed nogle Bemærkninger om Negeremancipationen”.

(fra side 31-35):

...Med Damerne af denne Caste — man tilgive mig Udtrykket — har Tingen endnu ikke havt den samme Fremgang. Der hersker hos det smukke Kiøn en større Tilbageholdenhed paa begge Sider i slige Tilfælde; større Ømfindtlighed, større Frygt for at saare og at saares. De Forbindelser, der forud fandt Sted imellem de blanke Embedsmænd og de farvede Fruentimmer, og som man har dadlet med strengere Udtryk, end Retfærdigheden byder, naar man seer hen til Forholdene, de have efterladt en Plet, som kun Tiden ganske kan udvaske. Er nu først Fordommen i sin Almindelighed falden, vil en større Dannelses hævne Kiønnet i dets egne og i Andres Øine, og Qvinden vil lære at sætte den rette Priis paa sig selv og vælge den Forbindelse, der er hende værdigst og tiener hende bedst. Fortidens Forhold har man formeget overseet, ved at fælde den haarde Dom over det svagere Kiøn, og der var en Styrke i det Argument, jeg hørte en aldrende couleur Dame bruge i sin Indignation over den imod dem brugte Benævnelse, Bastard, som gjorde Indtryk paa mig: „Vi have baaret og bragt vore Børn til Verden i Faderens eget Huus; lad dem lægge Mærke til det! — Vi have for ham været Alt, hvad en ærlig Kone kan være, — vi formaaede Intet imod den Fordom, der berøvede os Æren at kaldes hans Ægtefælle. — Bastarder! vore Børn fortiene ei dette Navn. Nu er det anderledes og vil blive det endnu mere; og det er bedre saaledes, for Gud og Menneskene.”...

Paa mine Toure omkring paa Øen faldt mig den velvedligeholdte Stand i Øinene, som Plantagebygningerne nu alle vegne vare i, fremfor i en tidligere Tid. Den store Crisis i Formue omstændighederne, der overgik Øen igiennem en Række af Aar, lod, efter alle udvortes Kiendetegn, til at være overstaaet og Fasthed atter at være indtraadt. Nogle frugtbare Aar efter hinanden, og Colonien vil atter befinde sig i en blomstrende Tilstand, og det med en langt sundere Rod end nogensinde forhen. Mange Steder havde Negerbyerne et ganske anderledes hyggeligt Udseende end forud; i stedet for de usle Hytter saae man nette Steenhuse, tækkede med Shingles, Træspaaner, der tage sig ud som blaa Skifertage. Dette skyldes en af de seneste Foranstaltninger, hvorved det er gjort Plantage Eierne til Pligt, efterhaanden at ombygge Negerhusene og opføre dem af Steen med Shingletag. Den gamle Negerhytte bestaaer af flettede Riisvægge, overklædte med Leer, og Taget bedækket med tykke Lag af det saakaldte „Trash”, de tørre Blade af Sukkerrøret. De have et ussel Udseende og ligne i Afstand forfaldne Bistader med det nedhængende graa Halmdække; noget mere Fattigt kan man ikke tænke sig i Udseende, som menneskelig Vaaning betragtet. Der vare store Uleiligheder forbundne med denne primitive Byggemaade, uden at tale om den Forbindelse, Vaanings større eller mindre Beqvemmelighed og Nethed staaer i med Menneskets Culturfremskridt: der gaaer nemlig snart Orm i Straatagenes uordentlige Lag, hvorved de blive utætte til Skade for Negerens Sundhed, der ved Intet lider meer, end ved Fugtighed. Der er større Fare for Ildsvaade ved de tørre Straatage og Riisvægge: er en Hytte engang antændt, svier den af som Straa, og den hele Negerby staaer i Fare for at gaae op i Røg. Ingen godtgjør da den fattige Neger Tabet af hans lille, suurterhvervede Bohave.

Paa de Kongelige Plantager skulle disse Forandringer være indførte inden en vis Tidsfrist; men længere Tid vil det tage med dem paa de private Eiendomme, hvor Bekostningen vel kan give Anledning til nogen Vrangvillighed, ligesom her hos os ved lignende Leiligheder. Men i Tidens Længde vil det erkiendes at være til Planteurernes egen Fordeel; det nu til Tagene anvendte „Trash“ spares da tit Agerbruget, hvorfra det, til Beskyttelse for de unge Planter og som Giødningsmiddel, ikke uden Savn kan afsees; sunde Boliger fremme Folkeformerelsen; med den bedre Vaaning faaer Negeren Smag for bedre Bohave, og jo større Sikkerheden er for hans Eiendom, desto større Betydning faaer den ham nyligen skiænkede Ret til at besidde den. Man har ofte klaget over, at Negeren har saa faa Fornødenheder i det milde og frugtbare Climat han lever under, og at heri laa en uovervindelig Hindring for hans Fremgang til en høiere Civilisation. Jo nærmere Mennesket staaer den saakaldte Naturstand, desto færre Fornødenheder har det; men skab ham Fornødenheder og Virkninger ville ikke udeblive. Paa de engelske Colonier have Eierne ogsaa, siden Emancipationen, frivilligen opført Negerne beqvemmere Boliger, for at binde dem til Plantagerne...

...At Negerne paa St. Croix have det langt bedre nu, end for et Par Decennier siden, derom overbevises man, selv ved et saa overfladisk Indblik, som det korte Ophold og Omstændighederne tillode mig at gjøre i deres Forfatning. En Række af Lovbud ere i dette Tidsrum emanerede, som alle have havt Forbedring i deres Stilling til Øiemeed, og en gradviis Nærmelse til Emancipationens store Maal. Frugten heraf har været en Tilfredshed hos disse Mennesker, som er umiskienkelig: der er en iøinefaldende friere og kraftigere Holdning iblandt dem, et tillidsfuldt Væsen, glade og venlige Miner; Klædedragten var langt almindeligere ordentlig og reenlig, ja hyppigen endog net og velvalgt. Der saaes intet Spor af Fortrykthed eller mørk Utilfredshed. Stemningen iblandt Negerbefolkningen er der — dette troer jeg er ogsaa den almindelige Mening — aldeles ingen Grund til at antage for betænkelig i mindste Maade. De vide heelt vel, hvad der foregaaer udenfor Colonien, skiøndt Øens afsondrede Beliggenhed gjør det let at holde de fanatiske Abolitionisters Emissairer ude; de høre tale om deres Brødres Frigivelse paa de engelske Øer, gjøre sig vel ogsaa undertiden brogede Forestillinger om denne Friheds Herligheder; men de have hos dem selv seet og see saa mange Foranstaltninger som tilsigte deres Vel, at det tør antages, at Mængden med Tillid til Regieringen afventer roligt hvad Tiden vil bringe...

...Hvad der endnu udfordres for at modne Negerne for en fuldkommen statsborgerlig Frihed, er ordentlige Ægteskabers Indførelse iblandt dem. Saavidt jeg veed høre de endnu til Sielighederne; men uden dem vil ingen fast Landboforfatning kunne bestaae eller tænkes. Uden Ægteskab gives der ingen Familiebaand, intet fast Hiem; Arve- og Eiendoms-Love finde ingen Anvendelse under den Forvirring i Slægtskabsforholdene, som løse Forbindelser imellem Kiønnene afstedkomme. At arbeide til dette Maal maa være den vigtigste Opgave for Alle i dette Øieblik. Paa det nærværende Udviklingstrin lader der sig maaskee ikke meget gjøre paa en directe Vei; de mæhriske Brødre have længe opmuntret dertil og ikke uden Frugt; men det er til den nys grundlagte Skoleunderviisning fornemmeligen, at man bør sætte sit Haab, og til den Opmuntring, Planteurerne selv have i deres Magt, med den efterhaanden opvoxende Slægt, hvis Begreber blive forædlede ved Religionens og Moralens tidligt indplantede Lærdomme og den høiere Selvfølelse, Bevidstheden, om at staae deres blanke Medmennesker nærmere i Cultur, skal indgyde dem. Der lader sig vel tænke mange Midler i Planteurernes Magt til at opmuntre til ordentlige Ægteskaber, saasom fortrinligt Hensyn hertil ved Husenes Bortgivelse; Udskiftning af Negere imellem Herrerne ved Ombytning eller Kiøb, for at bringe det ægteviiede Par sammen paa een Plantage; et lille Udstyr og anden Opmuntring til at ordne en fælleds og regelmæssig Huusholdning; større Deeltagelse og Opmærksomhed skiænket dem o. s. v. Man antage ikkun Negerracens Perfectibilitet for mulig, og der vil vise sig Midler nok til at bevirke en saa væsentlig Betingelse for en regelret Landboforfatning engang i Tiden. Man tro ikke,

at Negernaturen skal uforandret vedblive den samme, som den nu under givne Forhold viser sig. Gamle Sædvaner og Fordomme betragtes ofte som væsentlige Bestanddele af det System, hvortil de ere knyttede. Sukkerculturen er vel — som man for det Første maa indrømme — uadskillelig forbunden med et konstigt og compliceret Fabrikations-System, hvilket udgjør den store og vedvarende Forskiel imellem den og ethvert andet Agerbrug, og maa have eiendommelige Landboforhold til Følge; men dette System finder dog sine Paralleler i andre Fabrikanlæg i civiliserede Lande, og saadanne bestaae der med frie Mennesker. Men denne Gienstand hører rettere hen under det Følgende...